

**RESPUBLİKA ELMİ-TEKNİKİ KİTABXANALARININ
KADR TƏMİNATI**

MƏMMƏDOV M.Ə.

Bakı Dövlət Universiteti,

*Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekan müavini,
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent*

m.mehmanali@gmail.com

XIX əsrin II yarısında Azərbaycanda neft sənayesinin inkişafı ölkədə texniki kitabxanaların yaranmasına səbəb olmuşdur. Qapalı xarakter daşıyan bu kitabxana-qiraətxanalar əsasən müəssisənin rəhbər işçilərinə xidmət göstərmişlər. Sənaye, nəqliyyat və tikinti sahələrində fəaliyyət göstərən və əsasən texniki ədəbiyyatla fəaliyyət göstərən kitabxanalar elmi-texniki və texniki kitabxanalar adlanır. Deyilən sahələrin elmi-tədqiqat, layihə və konstruktor təşkilatlarında fəaliyyət göstərən kitabxanalar elmi-texniki, zavod, fabrik və digər sənaye qurumlarında xidmət edən kitabxanalar isə texniki kitabxanalar adlanır. Respublikamızda texniki kitabxanaların əlaqələndirmə və metodik mərkəzi Respublika Elmi Texniki Kitabxanası (RETK) da daxil olmaqla bütün texniki kitabxanalar fəaliyyət göstərirdi müəssisənin maddi-texniki bazasından istifadə edilə bilər. Hazırda respublikamızda 30 mindən çox kitabxanaçı fəaliyyət göstərir. Onların bir hissəsi texniki kitabxana şəbəkələrində çalışır ki, bu mütəxəssis kitabxanaçıların fəaliyyətini araşdırmaq kitabxanaşünaslıq baxımından aktualıq kəsb edir.

Açar sözlər: Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası, elmi-texniki və texniki kitabxanalar, maddi-texniki baza, kadr təminatı, sənəd, informasiya texnologiyası.

Azərbaycan Respublikasının tarixən formalaşmış və XX əsrdə sürətlə inkişaf edərək yüksək inkişaf mərhələsinə çatan, qiymətli sosial sistem içərisində, mədəniyyətin əsas göstəricilərindən biri kimi kitabxanalar mühüm yer tutur. Artıq dünya sivilizasiyasının müasir inkişaf mərhələsində kitabxanaları təkcə mədəniyyətin göstəricisi kimi deyil, eyni zamanda onun inkişaf səviyyəsi ilə hər bir ölkədə informasiya sisteminin müasir vəziyyətini müəyyənləşdirmək və qiymətləndirmək mümkündür.

XX əsrin sonlarında görkəmli rus akademiki S.Lixaçov qeyd edirdi ki, "Kitabxana - bu təkcə mədəniyyətin əsası deyil. Onlarda olan informasiya ehtiyatları – bu eyni zamanda iqtisadiyyatın və siyasətin əsasıdır. XX əsr – informatika əsridir. Bizim gələcəyimiz bu gün artıq onun inkişaf səviyyəsi ilə müəyyən edilir" (4).

Dünyanın iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş Qərbi ölkələrində kitabxana-

lara, xüsusi ilə iri milli və dövlət kitabxanalarına, elmi-texniki kitabxanalara ölkənin vahid elmi-texniki informasiya sisteminin əsas informasiya ehtiyatları kimi baxılır, dövlət tərəfindən mühafizə edilir və qorunur.

Keçmiş SSRİ Nazirlər Sovetinin 1966-cı ildə "Ümumdövlət Elmi-Texniki informasiya sistemi haqqında" (2) qəbul edilmiş qərarında elmi-texniki kitabxanaların Dövlət Avtomatlaşdırılmış Elmi-Texniki informasiya Sisteminin tərkib hissəsi olduğu qeyd olunmuşdur. Bu da 60-70-ci illərdə elmi-texniki kitabxana (ETK) şəbəkələrinin nisbətən sürətli inkişafına, onların funksiyalarının genişlənməsinə müsbət təsir etmişdir. Hazırda keçmiş Sovet məkanında meydana gələn gənc, müstəqil dövlətlər təbii olaraq özünün informasiya sistemini yaradırlar ki, onun da əsas tərkib hissəsini zəngin informasiya ehtiyatlarına malik olan kitabxanalar təşkil edir.

Elmi-Texniki informasiya sistemlərinin ayrılmaz hissəsi kimi, kitabxanaların bu mühüm sosial funksiyaları hər bir ölkənin müvafiq qanunları ilə təsbit edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası ilə müqayisədə daha güclü informasiya ehtiyatlarına malik olan Rusiya Federasiyasının hökuməti 1997-ci ilin iyulunda "Dövlət Elmi-Texniki informasiya sistemi haqqında" qərar qəbul etmişdir. Bu əsasnamənin birinci maddəsində göstərilir ki, "Dövlət Elmi-Texniki informasiya sistemi, elmi-texniki kitabxanaların və təşkilatların – elmi-texniki informasiyanın toplanması və işlənməsi üzrə ixtisaslaşan, mülkiyyət formasından və idarəçilik mənsubiyyətindən asılı olmayaraq hüquqi şəxslərin məcmusunu təşkil edir" (5).

Lakin haqlı olaraq bu əsasnamənin bir sıra müddəaları, xüsusilə dövlət elmi-texniki informasiyaları sisteminin tərkibinə yalnız elmi-texniki kitabxanaların daxil edilməsi məsələsi mütəxəssislər tərəfindən ciddi tənqid edilmişdir. Məlumdur ki, iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş dünya ölkələrinin təcrübəsində, tipindən və növündən asılı olmayaraq zəngin sənəd fonduna malik, iri və orta səviyyəli milli və dövlət kitabxanaları, o cümlədən elmi-texniki kitabxanalar dövlət informasiya sisteminin əsasını təşkil edirlər. Müsbət hal kimi qeyd edilmişdir ki, Azərbaycan Respublikasında sosial-iqtisadi problemlərin hazırkı şəraitində Respublika Parlamenti mühüm dövlət əhəmiyyəti kəsb edən "İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında" (6) Qanun qəbul edilmişdir. Qanunun birinci maddəsində deyilmişdir ki, bu qanun informasiyanın yaranması, yığılması, işlənməsi, saxlanması, inkişafı, axtarılması, yayılması əsasında informasiya ehtiyatlarının formalaşması, informasiya sistemləri, texnologiyaları, onların təminatı vasitələrinin yaradılması və onlardan istifadə olunması, informasiyanın mühafizəsi ilə əlaqədar olaraq yaranan münasibətləri tənzimləyir və informasiya proseslərində iştirak edən subyektlərin hüquqlarını müəyyən edir" (6).

Qanunun əsas anlayışlar adlanan 2-ci maddəsində göstərilir ki, infor-

masiya ehtiyatlarına-informasiya sistemlərində (kitabxanalarda, arxivlərdə, fondlarda, məlumat bazalarında və s.) olan sənədlər və onların massivləri daxildir. Bu qanunda informasiya ehtiyatlarını təşkil edən sənədlər massivi içərisində kitabxanaların birinci qeyd olunması onların daha güclü informasiya daşıyıcı sənədlərə malik olması və geniş sosial funksiyalar yerinə yetirmələri ilə bağlıdır.

Rusiya Federasiyasının yuxarıda qeyd olunan müvafiq qanunundan fərqli olaraq bu qanunda informasiya sisteminin tərkibinə təkcə elmi-texniki kitabxanalar deyil, ümumiyyətlə, kitabxanalar daxil edilir. Kitabxanaların, ümumiyyətlə, informasiya ehtiyatlarının əsası kimi qanunla müəyyən olunan, kitabxana işinin yeni inkişaf mərhələsinə daxil olması üçün perspektivlər açıq. İlk növbədə respublikada kitabxanaların maddi-texniki bazasının böhran vəziyyətindən çıxarılmasına, onların sosial funksiyalarının daha da genişlənməsinə və cəmiyyətdə nüfuzunun yüksəlməsinə zəmanət verir.

Məlum olduğu kimi, 1996-cı ilin iyulunda Azərbaycan Respublikası hökuməti "Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin vəziyyəti və onun yaxşılaşdırılması haqqında" qərar qəbul edilmişdir. Bu qərarla respublikada kitabxana işi sahəsində olan müsbət məqamlarla yanaşı kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, kadrların yerləşdirilməsi və s. sahələrdə nöqsanların mövcud olması da göstərilmişdir.

Bu qərarın davamı olaraq 2007-ci il aprelin 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycanda Kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması" haqqında sərəncam imzalamışdır. Bu sərəncamda Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə birmənalı şəkildə tapşırırlar ki, kitabxanaların maddi-texniki bazalarının möhkəmləndirilməsi ilə əlaqədar tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsinlər. Bütün bunlara baxmayaraq məhz qeyd olunan nöqsanların aradan qaldırılması üçün müvafiq nazirliklərə və komitələrə, o cümlədən Dövlət Elm və Texniki Komitəsinə göstərişlər verilmişdir.

Məhz uzun illər (Sovet dövlətinin mövcud olduğu dövrdə) dövlətin kitabxana işinə kifayət qədər diqqət verilməməsi, bu sahədə dövlətin ardıcıl və məqsədyönlü siyasəti olmadığı üçün ölkədə kitabxanalar sayca artsa da onların tam, normal fəaliyyəti üçün kifayət qədər vəsait ayrılmamışdır. Ona görə də təkcə dövlət kitabxana şəbəkələrinin deyil, xüsusi tip kitabxanalarda da maddi-texniki baza zəif inkişaf etmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, kifayət qədər maddi-texniki bazaya malik olmaq hələ kitabxana xidməti sisteminin yüksək şəkildə qurulmasına təminat vermir. Belə ki, kitabxananın əsas elementlərindən biri – kitabxanaçı kadrların olmaması səbəbindən kitabxana üzərinə düşən vəzifənin öhdəsindən lazımcə gələ bilməz. Kitabxanaçılar, kitabxananın fəaliyyətini canlandıran və onu hərəkətə gətirən əsas qüvvə kimi, respublikada vahid kitabxana sisteminin, o

cümlədən ETK şəbəkələrinin fəaliyyətində və idarə olunmasında özünə məxsus xüsusi yer tutmuşdur.

Görkəmli rus kitabxanaşünas alimi A.B.Xavkina obrazlı şəkildə kitabxanaçını "kitabxananın ürəyi, hansı ki, bütün əlaqəli üzvü hissələri hərəkətə gətirən canlı qüvvə" adlandırmışdır.

Kitabxanaşünaslıqda "Kitabxanaçı (kitabxana kollektivi)" elementinin əsas vacib xarakteristikası kitabxana işçilərinin sayı və onların keyfiyyət göstəriciləri hesab edilir: yaş tərkibi, ixtisas səviyyəsi, fiziki və intellektual qabiliyyəti, ixtisaslaşması, potensialı və s.

90-cı illərin əvvəllərində olan məlumata görə, respublikanın kitabxanalarında orta hesabla 30 mindən çox kitabxanaçı çalışmışdır. Şübhəsiz, kitabxanaçıların çoxu dövlət kitabxana şəbəkələrində və Təhsil Nazirliyinin kitabxanalarında fəaliyyət göstərmişlər. Kitabxanaların sayına uyğun olaraq elmi-texniki kitabxana şəbəkələrində çalışan kitabxanaçıların sayı da azlıq təşkil edir.

Bu günə qədər respublikada fəaliyyət göstərən ETK-ların dəqiq sayı məlum olmadığı kimi, orada çalışan kitabxanaçı kadrların sayı haqqında da rəsmi statistik məlumat yoxdur. Ona görə də bütövlükdə onların sayı haqqında tam və dəqiq fikir söyləmək çətindir. Bununla belə, həmin ETK-ların respublika Elmi-Texniki Kitabxanasına təqdim etdikləri hesabat sənədlərinə, demək olar ki, hər bir ETK-da bir nəfər kitabxanaçı çalışır.

80-ci illərin ortalarına qədər tək-tək, əsasən neftqayıma və sahəvi elmi-tədqiqat, layihə-konstruktor təşkilatlarının ETK-larında iki və ya üç nəfər kitabxanaçı işçi olmuşdur.

Artıq 90-cı illərdə respublikanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi həyatında baş verən dəyişikliklər, təsərrüfat və idarəçilik sisteminin yenilənməsi prosesində yaranmış iqtisadi böhran və problemlər nəticəsində bütün sahələrdə olduğu kimi, kitabxanaçılıq sahəsində də işçilərin ixtisası meylli artmışdır.

Hazırda respublikanın istehsal müəssisələrində fəaliyyət göstərən ETK-larda bir nəfərdən çox işçisi olan kitabxanalar qalmamışdır. Lakin elmi-təsərrüfat institutları və layihə-konstruktor təşkilatlarının ETK-larında kitabxana işçilərinin miqdarı 1-3 nəfər arasında dəyişir. Kitabxana işi sahəsində yaranmış hazırkı böhran vəziyyəti bir neçə müddət də belə davam edərsə, yaxın gələcəkdə həmin ETK-ların da işçilərinin 1 nəfərə enəcəyi şübhə doğurur.

Beləliklə, respublikada fəaliyyət göstərən ETK-ların sayına görə onların kitabxana işçilərinin miqdarını təxminən 100-150 nəfər hesab etmək olar. Respublika Elmi-Texniki Kitabxanasının işçilərinin sayı bura daxil deyildir.

Yeri gəlmişkən qeyd etmək lazımdır ki, 90-cı illərdə respublikanın bütün ETK şəbəkələri kimi respublika Elmi-Texniki kitabxanasının da maddi-texniki bazası xeyli zəifləmişdir. Onun üçün 10-15 il öncə müəyyən edilmiş kitabxana binasının layihəsi kağız üzərində qalmışdır. Kitabxananın kitab

fondu 20-30 ildə 3-4 dəfə artsa da bina sahəsi dəyişməz qalmış, kitabxanaya yeni texnika və avadanlıq almaq üçün tələb olunan vəsaitin cüzi hissəsi verilmişdir. Son 7-8 ildə isə kitabxana öz fonduna təkcə kitabları deyil, yerli dövrü nəşrləri də almağa çətinlik çəkir. Ona görə də belə bir vəziyyət təkcə respublika kitabxanasının deyil onun ETK-şəbəkələrinə metodik köməklik işini də çox zəiflətməmişdir. Ona görə də metodik köməklik və KAA vasitəsilə kitab almaq üçün bu kitabxanaya müraciət edənlərin sayı ildən-ilə azalmışdır.

İyirmi il bundan əvvəl Respublika Elmi Texniki kitabxanası 150-ə qədər ETK-ya köməklik göstərirdisə və bir o qədər ETK öz fəaliyyətləri haqqında illik hesabatını bu kitabxanaya təqdim edirdilsə, 1997-ci ildə onların sayı 50-60 ETK-ya düşmüşdür.

Respublika Elmi-Texniki Kitabxanasına hesabatlarını təqdim etmiş ayrı-ayrı ETK-ların fəaliyyətini əks etdirən bu sənədlərdən aydın olur ki, onların xidmət göstəricisi olduqca aşağı düşmüşdür və onların maddi-texniki bazası 80-ci illərin səviyyəsindədir, həmçinin ciddi kadr dəyişiklikləri baş vermişdir. Ona görə də respublikanın ETK şəbəkələrinin kadr tərkibini 80-ci illər üzrə xarakterizə etmək həmin dövrü əks etdirən lazımi statistik məlumatların olması ilə bağlıdır.

Belə ki, 80-ci illərin ortalarına olan məlumata görə, respublika ETK-şəbəkələrinin əsasını təşkil edən neftqayırma sahəsində və ona qohum olan yaxın sənaye sahələrində 60-a qədər ETK-da 80 nəfərə qədər kitabxanaçı çalışmışdır.

Bunlardan 16,6 faizinin xüsusi ali, 29,6 xüsusi orta ixtisas təhsili olmuşdur. Yerdə qalan hissəsinin qeyri-ixtisas ali və orta təhsili olmuşdur. 1959-cu ilə qədər qeyd olunan sənaye sahələrində çalışan kitabxanaçı kadrlardan ali ixtisas təhsilinə malik olanı olmamışdır. Orta ixtisas təhsilli kitabxanaçılar isə 1 faiz təşkil etmişdir.

Neftqayırma sahəsi və ona qohum olan sənaye sahələrinin ETK işçilərinin 1959-1985-ci illərdəki ixtisas təhsilinin inkişaf dinamikasını aşağıdakı cədvəldə görmək olar.

Sənaye sahəsi	1959				1985			
	Ali ixtisas	orta ixtisas	Ali qey. ixti	Ümumi orta	Ali ixtisas	orta ixtisas	Ali qey. ixti	Ümumi orta
Neftqayırma sənayesi ETK-ları	-	1.0	4.0	95.0	11.0	34.3	20.0	37.4
Neft maşınqayırma sənayesi ETK-ları	-	1.0	8.0	91.0	16.6	29.1	25.2	29.1
Neft emalı və neft kimya sənayesi ETK-ları	-	1.0	6.0	93.0	21.4	25.7	42.1	10.8
CƏMİ	-	1.0 %	6.0%	93.0 %	16.6 %	26.6%	29.2%	24.6%

Qeyd olunan sənaye sahələrinin ETK şəbəkələrində ali ixtisas təhsilli kitabxanaçı kadrların tərkibi 1959-1985-ci illərdə daha sürətlə inkişaf etmişdir. O cümlədən, ali və orta ixtisas təhsilli kitabxanaçı kadrlar da sürətlə artmış, əksinə, ümumi orta təhsilli kitabxanaçı kadrların sayı həmin sürətlə aşağı düşmüşdür.

Belə bir meylin güclənməsinə təsir edən əsas amillərdən biri şübhəsiz ki, respublikada ali təhsilli kitabxanaçı kadrların yetişdirilməsi olmuşdur. Belə ki, Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq fakültəsinin fakültə kimi (əsas 1947/48-ci illərdə qoyulub) işə başlaması kadr hazırlığını sürətləndirmişdir. Bu da respublikada kitabxanaçı kadrlara, o cümlədən, ETK-ların yüksək-ixtisaslı kadrlara olan tələbatının qismən ödənilməsinə gətirib çıxarmışdır.

ETK-ların yüksəkixtisaslı kadrlarla təmin olunması sənaye sahələrində çalışan fəhlə və mühəndis-texniki işçilərə kitabxana xidmətinin sisteminin daha da yüksəldilməsinə müsbət təsir etmişdir.

Hazırda ETK-larda çalışan kitabxanaçı kadrların yarısından çoxu orta nəslə mənsubdur. Orta hesabla 50 faizə qədər kitabxanaçı kadrların 25-30 il və ondan çox iş təcrübəsi, yerdə qalanların isə 10-15 il təcrübəsi vardır.

Respublikada ETK şəbəkələrinin ixtisaslı və peşəkar ixtisaslı kadrlarla təminatı vəziyyətini nəzərdən keçirdikdə onun respublika üzrə ümumi orta göstəriciyə uyğun gəldiyi müəyyən olur.

Elmi-texniki kitabxana şəbəkələrin metodik mərkəzi- Respublika Elmi-Texniki kitabxanasında çalışan 126 nəfər işçidən 32 nəfərin xüsusi ali ixtisas təhsili, 50 nəfərin xüsusi orta ixtisas təhsili vardır. Ümumən 60-65 faiz işçinin xüsusi ixtisas təhsili vardır ki, bu da respublikanın ümumi orta göstəricisindən xeyli yüksəkdir. Kitabxana işçilərinin 35-40 faizinin iş təcrübəsi 15 ildən çox, 20-25 faizinin təcrübəsi isə 23-25 ildən çoxdur.

Bütün bu faktlar və rəqəmlər respublikanın ETK şəbəkələrində kadr təminatının ümumi vəziyyətini səciyyələndirməyə və müəyyən nəticəyə gəlməyə imkan verir.

Respublika elmi-texniki kitabxanasının maddi-texniki və kadr təminatı vəziyyətinin tədqiqi və öyrənilməsi zamanı ilk nəzərə çarpan cəhətin mövcud problemlərin bütün kitabxanalar üçün xarakterik olmasıdır. Bu problemlərdən ən xarakterik olanı maddi-texniki bazanın zəifliyi kitabxana avadanlıqlarının və texnikasının çatışmazlığı, kitabxana fondlarının komplektləşdirilməsi üçün vəsaitin azlığı və onun nəticəsində kitabxana işində, xidmət işində və d. sahələrdə yeniliklərin hiss olunmamasıdır.

Bütün bunlara baxmayaraq hazırda ETK şəbəkələrinin texniki tərəqqidə rolunu lazımcına dəyərləndirə bilməyən bəzi milli sahibkarlar onu başa düşmədiyindən bu kitabxanaların bağlanması təhlükəsini artırır. Ona görə də respublikanın vahid kitabxana sisteminin və sənayenin tərkib hissəsi kimi ETK şəbəkələrinin qorunması və inkişafı naminə aşağıdakı tövsiyələrin müvafiq

dövlət orqanları tərəfindən diqqətə alınması məqsədə uyğundur:

-Müvafiq dövlət orqanlarının normativ qayda və qanunları ilə ETK-ları olan idarə və müəssisələr, təşkilatlar özəlləşdirilərkən ETK-ların haqqında xüsusi olaraq (onun mühafizəsi və inkişafı) dövlətin intellektual mülkiyyəti statusu və onlarda dövlət nəzarəti saxlanılsın;

-Dövlət kitabxanalarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə əlaqədar olaraq ayrılan vəsaitin həcmi artırılınsın;

-Azərbaycan Respublikası Parlamentinin "İnformasiya, informasiya-laşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında" Qanununa uyğun olaraq Dövlət informasiya sisteminin tərkib hissəsi kimi ETK şəbəkələrinin təşkilini və inkişafını təmin edən müvafiq normativ dövlət sənədlərinin işlənməsi və təbiiqi, aidiyyəti olan rəhbər orqanlar tərəfindən həyata keçirilsin;

-Standartlaşma, Metereologiya və Patent üzrə Dövlət Agentliyi nəzdində ETK şəbəkələrinin işinə nəzarət edən, onun problemlərini öyrənib elmi əsasla təklif və tövsiyələr hazırlayıb, onun həyata keçirilməsini təşkil edə bilən səlahiyyətli bir qrup yaradılsın;

-Texniki kitabxanaların vahid informasiya xidmət şəbəkəsinin yaradılması üçün yeni binanın tikintisinə ehtiyat ayrılınsın;

-Respublika Elmi-Texniki Kitabxanasının son illərdə metodik mərkəz kimi zəifləmiş fəaliyyətinin yenidən canlandırılması və onun təkmilləşdirilməsi, maddi texniki təminatının gücləndirilməsi və d. obyektiv tələbatların ödənilməsi həyata keçirilsin;

Bu və digər məsələlərin müsbət həlli yaxın gələcəkdə respublikada ETK şəbəkələrinin maddi-texniki və kadr təminatının yaxşılaşdırılmasına, bütövlükdə onların inkişafına və fəaliyyətinin canlandırılmasına müsbət təsir göstərər.

Azərbaycan Respublikasının Kitabxana işi haqqında Qanununda qeyd edildiyi kimi, "kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi məqsədilə dövlət və qeyri-dövlət inkişaf fondları təşkil edilə bilər. Bu fondlar təsisçilərin payları, hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü ayırmaları, lotoreya və digər məqsədli kommersiya tədbirlərindən daxil olan vəsaitlər hesabına yaradılır (maddə 29)

ƏDƏBİYYAT

1. *Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında "Azərbaycan, 2007.-20 aprel"*

2. *Baxşəliyev Z. Sovet hakimiyyəti illərində Azərbaycan neft sənaye işçilərinə kitabxana xidməti sisteminin inkişafı. Azərbaycanada kitabxana işi: elmi əsərlərin mövzu toplusu BDU, -Bakı, 1991, -c 80-94*

3. *Azərbaycanda ali kitabxanaçılıq təhsili, -Bakı, 1998, -126 s.*

4. *Лихачов С.Д. Близов "интервью" "литературная газета", 1989, -№ 38- 20 сентябрь*

5. *Положения о государственной научно-технической информации: Утверждено постановлением Правительства Российской Федерации от 24 июля 1997 года*

6. *İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında Azərbaycan Respublikası Milli Məclisin qanunu Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu- 1998.- 6.-s.1304-1305.*

7. *Карташов Н.С., Скворцов В.В. Общее библиотековедение: часть 2, М, 1997 -с.22-23*

8. *Каратыгина Т.Ф. История технической библиотек в ССР: Учебни. -М.: Книга, 1981-433 с.*

9. *Kitabxana işinin yaxşılaşdırılması, Azərbaycan, 1996.-12 iyul*

10. *Respublika Elmi-Texniki Kitabxanasının 1997-2010 ci il hesabatları*

КАДРОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ РЕСПУБЛИКАНСКИХ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ БИБЛИОТЕК

МАМЕДОВ М.А.

РЕЗЮМЕ

В статье исследуются научно-технические и технические библиотеки Республики и рассматривается материально-техническая база и кадровые ресурсы. Выявляются положительные и отрицательные черты деятельности библиотек и разработаны практические рекомендации.

Ключевые слова: Республиканская Научно-Техническая библиотека, научно-технические и технические библиотеки, кадровое обеспечение, материально-техническая база, документ, информационное технология.

STAFF PROVISION OF REPUBLICAN SCIENTIFIC-TECHNICAL LIBRARIES

MAMMADOV M.A.

SUMMARY

Abstract there is investigated the activity of scientific-technical and technical libraries of the republic and is considered the material and technical base and human resources. Positive and negative features of the activities of libraries were revealed and some practical recommendations were given.

Key words: Scientific-Technical Library of Republic, scientific-technical and technical libraries, material-technical base, staff personnel, document, reader, information technology.